

Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμος του 2000 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 109(I) του 2000
ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΑ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ, ΤΙΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ, ΤΟΥΣ
ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΟΥΣ,
ΤΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗ
ΤΟΥΣ, ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΣΤΟ ΕΛΑΧΙΣΤΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ
ΜΕΡΟΣ Ι — ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έκδοση και Αναγνώριση Πιστοποιητικών και Ναυτική Εκπαίδευση) Νόμος του 2000. Συνοπτικός
τίτλος.

2.—(1) Εις τον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική Ερμηνεία.
έννοια—

«αλιευτικό σκάφος» σημαίνει το σκάφος που χρησιμοποιείται για την αλιεία ιχθύων, ή άλλων ζώντων οργανισμών της θάλασσας·

«αξιωματικός» σημαίνει το μέλος του πληρώματος, εκτός από τον πλοίαρχο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως αξιωματικός, κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 του παρόντος Νόμου.

«αξιωματικός καταστρώματος» σημαίνει τον προσοντούχο αξιωματικό του κλάδου καταστρώματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου II της Συμβάσεως STCW·

«αξιωματικός μηχανής» σημαίνει τον προσοντούχο αξιωματικό του κλάδου μηχανής, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου III της Συμβάσεως STCW·

«βοηθός αξιωματικός μηχανής», σημαίνει πρόσωπο εκπαιδευόμενο για να γίνει αξιωματικός μηχανής, κατά τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·

«δεξαμενόπλοιο» σημαίνει δεξαμενόπλοιο πετρελαιοφόρο, δεξαμενόπλοιο υγραεριοφόρο ή δεξαμενόπλοιο χημικών

«δεξαμενόπλοιο πετρελαιοφόρο» σημαίνει το πλοίο που έχει ναυπηγηθεί και χρησιμοποιείται για τη μεταφορά πετρελαίου και προϊόντων πετρελαίου χύδην

«δεξαμενόπλοιο υγραεριοφόρο» σημαίνει το πλοίο που κατασκευάστηκε ή μετασκευάστηκε και χρησιμοποιείται για τη χύδην μεταφορά υγραερίων ή άλλων προϊόντων τα οποία αναφέρονται, στο Κεφάλαιο 19 του Κώδικα IGC·

«δεξαμενόπλοιο χημικών» σημαίνει το πλοίο που κατασκευάστηκε ή μετασκευάστηκε και χρησιμοποιείται για τη χύδην μεταφορά υγρών χημικών τα οποία αναφέρονται στο Κεφάλαιο 17 του Κώδικα IBC·

«δεύτερος μηχανικός» σημαίνει τον αξιωματικό μηχανής, ο οποίος ακολουθεί σε βαθμό τον πρώτο μηχανικό, και στον οποίο περιέρχεται η ευθύνη για τη μηχανική πρόωση, λειτουργία και συντήρηση των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του πλοίου, σε περίπτωση ανικανότητας του πρώτου μηχανικού·

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·
«Διευθυντής» σημαίνει το Διευθυντή του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας·
«εγκεκριμένος» σημαίνει εγκεκριμένος από την Αρμόδια Αρχή·
«επιβατηγό πλοίο» σημαίνει το θαλασσοπλοούν πλοίο το οποίο μεταφέρει πέραν των δώδεκα επιβατών·
«επιβατηγό πλοίο RO-RO» (επιβατηγό-οχηματαγωγό) σημαίνει επιβατηγό πλοίο το οποίο διαθέτει χώρους φορτίου RO-RO ή χώρους ειδικής κατηγορίας, όπως ορίζονται στη Διεθνή Σύμβαση για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα του 1974, όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει στη Δημοκρατία·
«θαλάσσια υπηρεσία» σημαίνει την υπηρεσία σε πλοίο που είναι απαραίτητη για την έκδοση πιστοποιητικού ή άλλου αποδεικτικού εγγράφου εκπαίδευσεως·
«θαλασσοπλοούν πλοίο» σημαίνει κάθε πλοίο, εκτός εκείνων τα οποία απασχολούνται αποκλειστικά σε εσωτερικά ύδατα ή μέσα ή πλησίον προστασιμένων υδάτων, σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των τριών ναυτικών μιλίων από την πλησιέστερη ακτή της Δημοκρατίας ή περιοχών, όπου εφαρμόζονται κανονισμοί λιμένα·
«καθορισμένο τέλος» σημαίνει τέλος καθορισμένο δυνάμει του περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις) Νόμου, που εκάστοτε ισχύει στη Δημοκρατία·
«Κανονισμοί Ραδιοεπικοινωνιών» σημαίνει τους αναθεωρημένους Κανονισμούς Ραδιοεπικοινωνιών, που έχουν εκδοθεί από την παγκόσμια διοικητική διάσκεψη ραδιοεπικοινωνιών για τις κινητές υπηρεσίες, όπως οι Κανονισμοί αυτοί εκάστοτε ισχύουν στη Δημοκρατία·
«κατάλληλο πιστοποιητικό» σημαίνει πιστοποιητικό που εκδόθηκε και θεωρήθηκε ή αναγνωρίστηκε και θεωρήθηκε κατά τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, και παρέχει στο νόμιμο κάτοχό του το δικαίωμα να υπηρετεί υπό την ειδικότητα και να εκτελεί τις λειτουργίες που αναφέρονται σε επίπεδο ευθύνης που καθορίζεται στο πιστοποιητικό, επί πλοίου του τύπου, της χωρητικότητας, του εκτοπίσματος, είδους και ισχύος μέσων πρόωσης, που αναγράφονται στο πιστοποιητικό, ενόσω υπηρετεί στο συγκεκριμένο εκτελούμενο πλοίο·
«Κώδικας IBC» σημαίνει το Διεθνή Κώδικα για την Κατασκευή και τον Εξοπλισμό Πλοίων που Μεταφέρουν Επικίνδυνα Χημικά Χύδη, που δημοσιεύτηκε από το Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό, όπως ο Κώδικας αυτός εκάστοτε ισχύει και δεσμεύει τη Δημοκρατία·
«Κώδικας IGC» σημαίνει το Διεθνή Κώδικα για την Κατασκευή και τον Εξοπλισμό Πλοίων που Μεταφέρουν Υγροποιημένα Αέρια Χύδη, που δημοσιεύτηκε από το Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό, όπως ο Κώδικας αυτός εκάστοτε ισχύει και δεσμεύει τη Δημοκρατία·
«Κώδικας STCW» σημαίνει τον Κώδικα περί της Εκπαίδευσεως, Εκδόσεως Πιστοποιητικών και Τηρήσεως Φυλακών των Ναυτικών, που υιοθετήθηκε το 1995 από τη Διάσκεψη των Μερών της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προτύπων Εκπαίδευσεως, Εκδόσεως Πιστοποιητικών και Τηρήσεως Φυλακών των Ναυτικών, με την Απόφαση 2, που κυρώθηκε από τη Δημοκρατία με τον περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προτύπων Εκπαίδευσεως, Εκδόσεως Πιστοποιητικών και Τηρήσεως Φυλακών των Ναυτικών, 1978, όπως

τροποποιήθηκε το 1995 (Κυρωτικό) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικό) Νόμο του 1998, όπως ο Κώδικας αυτός εκάστοτε ισχύει και δεσμεύει τη Δημοκρατία·

«μέλος κατώτερου πληρώματος» σημαίνει μέλος του πληρώματος του πλοίου, που δεν είναι πλοίαρχος ή αξιωματικός·

«Μητρώο» σημαίνει το κατά τις διατάξεις του άρθρου 38 του παρόντος Νόμου τηρούμενο Μητρώο Πιστοποιητικών Ναυτικής Ικανότητας και Αποδεικτικών Εγγράφων Εκπαιδεύσεως·

«Οδηγία» σημαίνει Οδηγία που εκδίδεται από την Αρμόδια Αρχή, κατά τις διατάξεις του παρόντος Νόμου·

«πιστοποιητικό» σημαίνει πιστοποιητικό ναυτικής ικανότητας ή άλλο πιστοποιητικό ή έγγραφο προβλεπόμενο στον παρόντα Νόμο, εκδιδόμενο κατά τις διατάξεις του Μέρους VI ή αναγνωριζόμενο κατά τις διατάξεις του Μέρους VIII του παρόντος Νόμου·

«πλοίαρχος» σημαίνει το πρόσωπο που έχει τη διακυβέρνηση του πλοίου·

«πρώτος μηχανικός» σημαίνει τον ανώτερο αξιωματικό μηχανής, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη μηχανική πρόωση, τη λειτουργία και συντήρηση των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων του πλοίου·

«προωστήρια ισχύς» σημαίνει τη συνολική συνεχή ισχύ εξόδου σε κιλοβάτ, όλων των κύριων μηχανών πρόωσης του πλοίου, η οποία αναγράφεται στο πιστοποιητικό νηολογήσεως του πλοίου·

«Σύμβαση STCW» σημαίνει τη Διεθνή Σύμβαση περί Προτύπων Εκπαιδεύσεως, Εκδόσεως Πιστοποιητικών και Τηρήσεως Φυλακών των Ναυτικών του 1978 όπως αυτή τροποποιήθηκε το 1995 και κυρώθηκε με τους περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προτύπων Εκπαιδεύσεως, Εκδόσεως Πιστοποιητικών και Τηρήσεως Φυλακών των Ναυτικών του 1978 και 1995 (Κυρωτικούς) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμους του 1985 και 1998, όπως η Σύμβαση αυτή εκάστοτε ισχύει και δεσμεύει τη Δημοκρατία.

8 του 1985
1(III) του 1998.

«υπεύθυνος για τη χρήση των σωσίβιων λέμβων» σημαίνει κάθε μέλος του πληρώματος του πλοίου, που είναι κάτοχος πιστοποιητικού όσον αφορά τα σωστικά μέσα και τις λέμβους διάσωσης, το οποίο έχει εκδοθεί ως χωριστό έγγραφο ή ως περιλαμβανόμενο στο πιστοποιητικό ικανότητας που κατέχει·

«υποπλοίαρχος» σημαίνει τον αξιωματικό καταστρώματος, ο οποίος, σε βαθμό, έπεται του πλοιάρχου, και στον οποίο περιέρχεται η διακυβέρνηση του πλοίου σε περίπτωση ανικανότητας του πλοιάρχου·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων

«χειριστής ραδιοεπικοινωνιών» σημαίνει το πρόσωπο που κατέχει κατάλληλο πιστοποιητικό σχετικό με το γενικό σύστημα για τον κίνδυνο και την ασφάλεια στη θάλασσα, το οποίο εκδίδεται ή αναγνωρίζεται από την Αρμόδια Αρχή, κατά τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.

(2) Όροι, που δεν καθορίζονται άλλως πως στον παρόντα Νόμο, έχουν την έννοια που αποδίδουν στους όρους αυτούς η Σύμβαση STCW και ο Κώδικας STCW.

3.—(1) Ο παρών Νόμος, με εξαίρεση το Μέρος VII, άρθρο 44, εφαρμόζεται επί πλοιάρχων και ναυτικών που εργάζονται σε θαλασσοπλοούντα κυπριακά πλοία, με εξαίρεση —

Έκταση
Εφαρμογής-

(α) Τα πολεμικά πλοία, ή άλλα πλοία των οποίων η κυριότητα ή η εκμετάλλευση ανήκει στη Δημοκρατία και τα οποία απασχολούνται σε κρατική μη εμπορική υπηρεσία·

- (β) τα αλιευτικά σκάφη·
- (γ) τα σκάφη αναψυχής, που δε χρησιμοποιούνται για εμπορικούς σκοπούς·

(δ) τα ξύλινα πλοία πρωτόγονης ναυπήγησης.

(2) Το Μέρος VII, άρθρο 44, του παρόντος Νόμου εφαρμόζεται επί του προσωπικού κυπριακών πλοίων, που λειτουργούν αποκλειστικά σε εσωτερικά ύδατα ή μέσα ή πλησίον προασπισμένων υδάτων ή περιοχών, όπου εφαρμόζονται κανονισμοί λιμένα.

(3) Ο όρος «κυπριακό πλοίο» στον παρόντα Νόμο έχει την έννοια που αποδίδει στον όρον αυτό το άρθρο 5 των περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Νηολόγηση, Πώληση και Υποθήκευση Πλοίων) Νόμων του 1963 έως το 1996.

45 του 1963
32 του 1965
82 του 1968
62 του 1973
102 του 1973
42 του 1979
25 του 1980
14 του 1982
57 του 1986
64 του 1987
28(I) του 1995
37(I) του 1996.

Αρμόδια
Αρχή.

4. Αρμόδια Αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Νόμου και των δυνάμει αυτού εκδιδόμενων Κανονισμών, για την έκδοση, θεώρηση και αναγνώριση πιστοποιητικών ναυτικής ικανότητας ή άλλων πιστοποιητικών, την έγκριση και εποπτεία εκπαιδευτικών προγραμμάτων και σχολών ναυτικής εκπαίδευσης, είναι ο Υπουργός και οι από τον Υπουργό ειδικά κατά περίπτωση εξουσιοδοτημένοι.

Αξιωματικοί.

5. Ένα πρόσωπο κατέχει τα απαραίτητα προσόντα για να χαρακτηριστεί ως αξιωματικός για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, της Συμβάσεως STCW και του Κώδικα STCW, εάν κατέχει πιστοποιητικό που εκδόθηκε ή αναγνωρίστηκε και θεωρήθηκε από την Αρμόδια Αρχή δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου, σε ένα από τους ακόλουθους βαθμούς:

- (α) (i) Πλοίαρχος·
- (ii) υποπλοίαρχος·
- (iii) αξιωματικός υπεύθυνος φυλακής ναυσιπλοΐας.

- (β) (i) Πρώτος μηχανικός·
- (ii) δεύτερος μηχανικός·
- (iii) αξιωματικός υπεύθυνος φυλακής μηχανοστασίου, σε επανδρωμένο μηχανοστάσιο ή οριζόμενος αξιωματικός υπηρεσίας σε περιοδικά μη επανδρωμένο μηχανοστάσιο.

- (γ) Χειριστής ραδιοεπικοινωνιών.

ΜΕΡΟΣ II — ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

Πιστοποιητικά
ναυτικής
ικανότητας.

6. Κάθε πρόσωπο που ναυτολογείται σε κυπριακό πλοίο, πρέπει να κατέχει το κατάλληλο για τη θέση αυτή πιστοποιητικό, που εκδόθηκε ή θεωρήθηκε δυνάμει των διατάξεων του Μέρους VI ή αναγνωρίστηκε και θεωρήθηκε· δυνάμει των διατάξεων του Μέρους VIII του παρόντος Νόμου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Συμβάσεως STCW.

Κατά
εξαιρέση
άδεια.

7.—(1) Κατ' εξαιρέση από τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, σε περιπτώσεις εξαιρετικής ανάγκης η Αρμόδια Αρχή δύναται κατ' αίτηση της Εταιρείας, εάν κρίνει ότι δεν προξενείται κίνδυνος σε πρόσωπα, περιουσιακά στοιχεία ή το περιβάλλον, να χορηγήσει κατ' εξαιρέση άδεια, μόνο για τη θέση του υποπλοίαρχου ή δεύτερου μηχανικού που να επιτρέπει σε συγκεκριμένο

ναυτικό να ναυτολογηθεί σε συγκεκριμένο πλοίο για ορισμένη χρονική περίοδο, η οποία δε δύναται να υπερβαίνει τους έξι μήνες στη θέση αυτή, για την οποία δεν κατέχει το κατάλληλο πιστοποιητικό, νοουμένου ότι το πρόσωπο, στο οποίο χορηγείται η κατ' εξαίρεση άδεια, έχει επαρκώς κατάλληλα προσόντα προς κάλυψη της κενής θέσης, κατά τρόπο ασφαλή κατά την κρίση της Αρμόδιας Αρχής. Σε ότι αφορά την ειδικότητα του χειριστή ραδιοεπικοινωνιών, δεν επιτρέπεται κατ' εξαίρεση άδεια, εκτός εάν αυτό προβλέπεται στους οικείους κανονισμούς ραδιοεπικοινωνιών.

(2) Κατ' εξαίρεση άδεια ναυτολόγησης δε χορηγείται για τη θέση πλοιάρχου ή πρώτου μηχανικού, εκτός σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας και για την ελάχιστη δυνατή χρονική διάρκεια.

(3) Κάθε κατ' εξαίρεση άδεια ναυτολόγησης παρεχόμενη για κάποια θέση, θα χορηγείται μόνο σε πρόσωπο το οποίο κατέχει το απαιτούμενο πιστοποιητικό προς πλήρωση της αμέσως κατώτερης θέσης.

ΜΕΡΟΣ III — ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ

8. Τα πιστοποιητικά ναυτικής ικανότητας, που εκδίδονται ή αναγνωρίζονται από την Αρμόδια Αρχή κατά τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, διακρίνονται σε— Διάκριση πιστοποιητικών.

- (α) Πιστοποιητικά κλάδου προσωπικού καταστρώματος·
- (β) πιστοποιητικά κλάδου προσωπικού μηχανής·
- (γ) πιστοποιητικά προσωπικού ραδιοεπικοινωνιών (χειριστή ραδιοεπικοινωνιών)· και
- (δ) πιστοποιητικά εκτελέσεως φυλακής.

9. Τα πιστοποιητικά του κλάδου προσωπικού καταστρώματος διακρίνονται σε— Πιστοποιητικά κλάδου προσωπικού καταστρώματος.

- (α) Πιστοποιητικό πλοιάρχου·
- (β) πιστοποιητικό υποπλοιάρχου· και
- (γ) πιστοποιητικό αξιωματικού υπεύθυνου φυλακής ναυσιπλοΐας.

10. Τα πιστοποιητικά του κλάδου προσωπικού μηχανής διακρίνονται σε— Πιστοποιητικά κλάδου προσωπικού μηχανής.

- (α) Πιστοποιητικό πρώτου μηχανικού·
- (β) πιστοποιητικό δεύτερου μηχανικού·
- (γ) πιστοποιητικά αξιωματικού υπεύθυνου φυλακής μηχανοστασίου, σε επανδρωμένο μηχανοστάσιο ή οριζόμενου αξιωματικού υπηρεσίας μηχανοστασίου σε περιοδικά μη επανδρωμένο μηχανοστάσιο.

11. Τα πιστοποιητικά εκτελέσεως φυλακής κατώτερου πληρώματος διακρίνονται σε— Πιστοποιητικά εκτελέσεως φυλακής κατώτερου πληρώματος.

- (α) Πιστοποιητικό πληρώματος που αποτελεί μέρος φυλακής ναυσιπλοΐας· και
- (β) πιστοποιητικό πληρώματος που αποτελεί μέρος φυλακής σε επανδρωμένο μηχανοστάσιο ή έχει οριστεί να εκτελεί καθήκοντα σε περιοδικά μη επανδρωμένο μηχανοστάσιο.

ΜΕΡΟΣ IV — ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ Ή ΑΛΛΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ

12.—(1) Κάθε υποψήφιος προς απόκτηση πιστοποιητικού πλοιάρχου σε θαλασσοπλούντα πλοία ολικής χωρητικότητας 500 και άνω πρέπει— Πιστοποιητικό πλοιάρχου.

(α) Να ικανοποιεί τις απαιτήσεις για πιστοποίηση ως αξιωματικός τήρησης φυλακής ναυσιπλοΐας σε πλοία ολικής χωρητικότητας 500 και άνω·